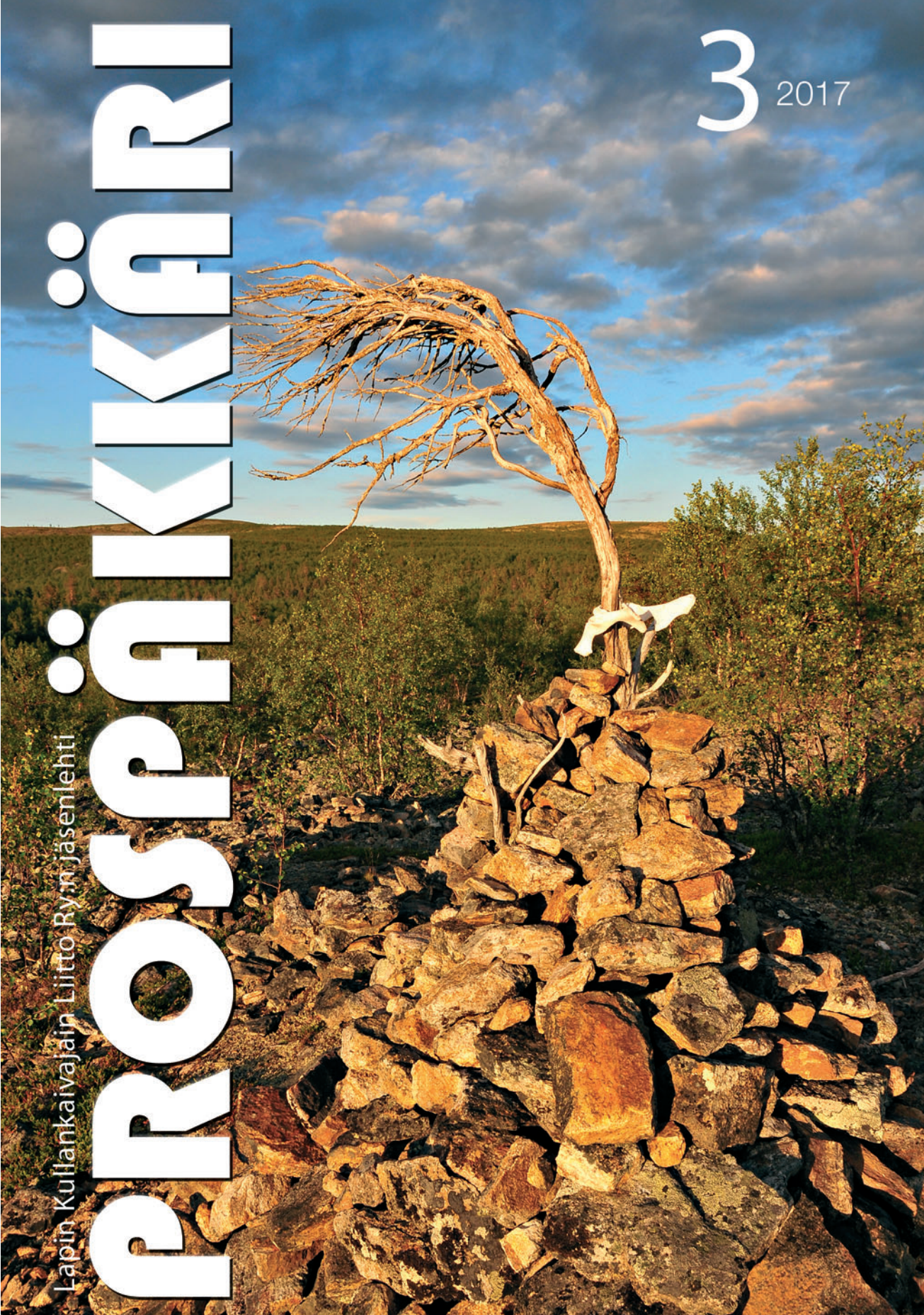

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry:n jäsenlehti

PROSÄKKÄRI

3 2017

MENNÄÄN!

WWW.SCHIEFER.CO/LKL

1 2017

DIE LIEBEN EDELMETALLE • MYYNTI • HANKINTA

GREEN GOLD -HANKKEEN KUMPPANIT

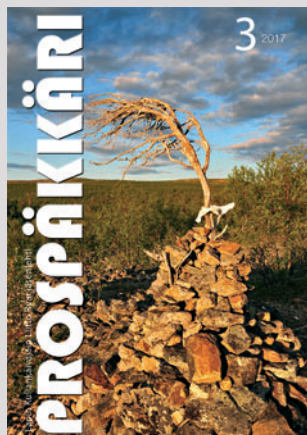
Yhteyshenkilö / kullan ostaja: Kasper v. Wuthenau, Tankavaara

puh: 040 322 1666, sähköposti: geofactum@gmail.com

Schiefer & Co.

EDELMETALL-SCHIEDEANSTALT SEIT 1923

HAMBURG ST. GEORG

KANSIKUVA:

Kullankaivajia lellittiin tänä vuonna; Lapin kesä sattui sunnuntaille. Muuten olikin sitten tasaisen harmaata ja sateista. Lenseä kesä-ilta Petronellan tissien välissä Lemmenjoen kultamailla, pano-raamanäkymä Morgamopään suuntaan. Kuva: Marko Osala

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry:n jäsenlehti

40. vuosikerta
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Vastaava päätoimittaja:
Kai J Rantanen

Toimitus:
Lapin Kullankaivajain Liitto ry
PL 86, 99871 Inari

Prospäkkäri ilmestyy:

Nro 3 / 2017 lokakuussa,
aineisto syyskuussa
Nro 4 / 2017 joulukuussa,
aineisto marraskuussa

Ilmoitushinnat:

1/1 s. 312 € (2. kansi)
1/1 s. 240 €
1/2 s. 162 €
1/3 s. 108 €
1/4 s. 84 €

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Liisa Hertell, LH Viestintä

Paino:
Kirjapaino Hermes

PROSPÄKKÄRI 3/2017

TÄSSÄ NUMEROSSA

- 4–5 Pääkirjoitukset
- 6–9 Skotlanti 2017
- 10–12 Miestä väkevämpää vettä – kertomus nesteistä ja nesteissä olemisesta
- 13 Kultaristeily 9.–11.2.2018
- 14–16 Sertifioidun Lapin kullan hanke etenee
- 17 Uudet teknoogiat – voitto ajassa ja tuotossa
- 18–19 Mistä sie oot pois, kullankaivaja?
- 20 Pehmeä lasku vähän töksähti – entisten vapaajäsenten jäsenmaksu
- 21 Tulossa kullankaivajakalenteri vuodelle 2018
- 22 Oikein ruma hippu, hieno hippu Merkkipäivät
- 23 Liiton pikkujoulu on 2.12.2017

LKL:N HALLITUS

Puheenjohtaja:
Hannu Viranto
Eteläranta 42
96300 Rovaniemi
puh: 0400 182 964
hannu.viranto@gmail.com

Varapuheenjohtaja:
Maija Vehviläinen
Väinämöisentie 11
96300 Rovaniemi
puh: 040 778 9456
mrvehvilainen@gmail.com

Sihteeri: Kai J Rantanen
Kittiläntie 1074, 99800 Ivalo
puh: 040 7746 773
mullin.mallin@gmail.com

Esko Orava
Mellantie 14
97220 Sinettä

Aki Karvonen
Karukorvenkuru
99885 Lemmenjoki
akijohannes@gmail.com

Hannu Raja
Lapionevantie 54, 61250 Jalasto
puh: 050 365 6570
hannu.raja@netikka.fi

Ensio Kaustinen
Pertuntie 110, 69600 Kaustinen
puh: 040 595 0766
ensio.kaustinen@kase.fi

LKL:N PANKKITILIT

Jäsenmaksutili: FI45 2177 3800 0049 77
Muut maksut: FI95 1201 3000 1031 83

JÄSENASIAIT

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry
PL 86, 99871 Inari
puh. 0400 836 500
s-posti: info@kullankaivajat.fi
kotisivut: www.kullankaivajat.fi

True paperclips – paperiliittimien valmistajien maailmankaikkeus

Maailmanlaajuinen verkko kuuhuu tekoölyn ja sen mahdollisesti lopulta omiin tarpeisiinsa autonomisesti kehittämän, Ihmis+ -version spekuloinnista.

Ajatusta selitetään kansantaajuistettuna siten, että luodaan esimerkiksi tekoöly, jonka pääasiallinen tehtävä on tehdä paperiliittimiä. Kehityskulku on yksinkertainen, ja siksi pelottava: aluksi paperiliittimiä valmistetaan vain vähän, mutta kehittäessään itsensä uusia supertekoölyjä, se lopulta pyrkii optimoimaan kaikki saatavilla olevat resurssit paperiliittimien valmistukseen.

Aluksi se käyttää kaiken helposti irti saatavan metallin, sitten se ryhtyy tuhoamaan autoja ja rakennuksia saadakseen metallia paperiliittimiä varten. Kun kaikki nämä materiaalit on käytetty, se alkaa repiä rautaa vaikkapa ihmisten atomeista.

Tällainen tekoöly ei sinänsä ole paha, se on vain täysin neutraali ihmisten suhteen, eikä ole linjassa ihmiskunnan arvojen kanssa. Kognitiotieteen tutkijat pelkäävät sitä, että tekoölyä ei saataisi ymmärtämään, mitä on kokonaisvaltainen hyvinvointi hyvin laajalla skaalalla. Se voisi luoda sellaisia hyvinvointiratkaisuja,

joista ei tykätä, kuten suomalaiset kognitiotieteen tutkijat asian hienosti muotoilevat.

Sitä kutsutaan ihmisarvojen linjautumisen ongelmaksi. Paperiliittimien valmistajan maailmankuva olisi täysin neutraali tai vihamielinen ihmisiä kohtaan.

Ai kullankaivajako tällainen Supertekoöly+? No ei todellakaan. Lapin Kullankaivajain Liiton virallisen kannan mukaisesti kullankaivajat eivät edunvalvonassaan polje muiden ammattitai ihmisryhmien etuja tai oikeuksia omia tavoitteitaan ajaakseen.

Pelottavaa on myös, että tekoöly osaisi rakentaa sellaisen koodiston, jolla vallassa olevat ihmiset saataisiin toimimaan sen haluamalla tavalla, jotta sen paperiliittintuotantoon ei puututa, ennen kuin sillä olisi riittävästi valtaa ja kykyä poistaa paperiliittintuotantoa häiritsevät ihmiset tieltään jollain muulla keinolla. Se voisi tehdä ratkaisuja, joita me emme kykene ymmärtämään ja kullankaivun kohtalo sen käsissä voisi olla ihan mitä tahansa.

Mietitäänpä vielä hiukan eteenpäin. Kun kaikki resurssit olisi käytetty paperiliittimiin, voisiko kapeakatseinen paperiliittimien tuotanto ajan myötä johtaa siihen, että paperiliittimiä valmistava kone alkaisi syödä tuottamaansa paperiliittinkasaa toisesta

päästä tuottaakseen aina vain enemmän ja enemmän paperiliittimiä?

Tietyin ehdoin voisi, jos se näkisi valmiiden paperiliittimien metallin vain resurssina valmistaa lisää paperiliittimiä. Silloin pienikin häviö paperiliittimien valmistusprosessissa johtaisi aikaa myöten siihen, että paperiliittimien kokonaismäärä kääntyisi laskuun, ja paperiliitinyksikkö alkaisi kärtymään ja hakemaan ulkopuolista syyllistä paperiliittimien kokonaismäärän vähenemiseen.

Mikäli paperiliittimiä valmistava tekoöly olisi tässä tilanteessa jo rakentanut itselleen aseman, jossa se voisi kontrolloida kaikkia käytettävissä olevia resursseja, muodostaisi se kullankaivulle eksistentiaalisen eli olemassaoloa uhkaavan riskin. Meidän oikeutemme ja tarpeemme vastaisivat sen maailmankuvassa kastemadon muodollisia oikeuksia puskea limaista päätänsä routaan-tuvaan maahan.

MULLIS'

YHTÄ JUHLAA

Kultakesää hallitsi löydetty isomukset ja niiden saama myönteinen julkisuus. Sensaatiohakuinen yhden miehen show liioitelluista Lemmenjoen vesisamentumista jäi niiden varjoon. Kukaan muu asianosainen ei ole yhtynyt väitteisiin. Taisivat kesän hyvät kultasaaliit aiheuttaa kateuden siivittäminä ylilyönnit. Lapin ELY-keskuksessa kullankaivun vesiasioista vastaava virkamies asetti väitteet oikeisiin mittasuhteisiin. Tilapäiset samentumat ovat esteettisiä ongelmia, joita niitäkään ei saisi tapahtua, mutta vesistön eliöstölle niistä ei ole todettu olevan haittaa. Asiaa enemmän syyskuun blogissani osoitteessa ruihtu.blogspot.com tai liiton kotisivujen kautta. Muutakin ajankohtaista sieltä löytyy.

Lausuntokierroksella on LKL:n ehdottama ympäristönsuojelulain muutosesitys, jolla pienimuotoinen koneellinen kullankaivu siirrettäisiin ilmoitusmenettelyyn piiriin. Ympäristöministeriön esitys ei sellaisenaan tyydytä LKL:oa, koska siinä esitetään, että ilmoitusmenettelyn tulisi vain alle 300 m³/v -suuruinen kullankaivu sisältäen myös ei-kultapitoisen maan siirtämisen. LKL esittää lausunnossaan alkuperäisen esityksensä mukaisesti, että sallitaan 1000 m³/v, mutta kompromissiehdotuksena kuitenkin niin, että huuhdottavan maan määräksi tulisi enintään 500 m³/v. Liiton perusteluissa mm. todetaan, että kullanhuuhtontaluvassa jo arvioidaan samoja asioita ja annetaan

lupamääräyksiä, jotka ovat osin samoja kuin ympäristöluvassa.

Kaivospiirien siirtymäajan pidentäminen on edelleen niin sanotusti vaiheessa. LKL on vielä kertaalleen nyt syksyllä koonnut asiaan liittyvät argumentit ministeriön käyttöön. Elämme edelleen toivossa, että asia etenee eduskunnan enemmistön ilmaiseman toivomuksen mukaisesti eli että siirtymäajan pidentämismahdollisuudet selvitetään. Tosin tähän ei vielä takaa sitä, että pidentäminen todella tapahtuu. Vastustajiaakin on.

Tänä vuonna vietetään itsenäisen Suomen 100-vuotisjuhlaa. Lemmenjoen Ami Telilä juhlisti juhluvuotta antamalla 167-grammaiselle hipulle nimen ”Suomi 100 vuotta”. Se oli hieno teko ja Amille sopinee, että me kaikki kullankaivajat voimme omia sen meidän kaikkien yhteiseksi juhluvuoden kunniateoksi.

Edessä ovat Lapin kullan löytymisen 150. juhluvuosi 2018 ja LKL:n perustamisen 70-vuotisjuhlalat 2019. Valmistelut ovat käynnissä niin itse tapahtumien kuin myös rahoituksen suhteen. Juhlallisuudet käynnistyvät laivaseminaarilla 9.–11.2. Lähtekäämme suurella joukolla mukaan. Kalenteriin voitte merkitä myös Suomen Kaivosyrittäjien yhdessä LKL:n kanssa järjestämä Kaivosseminaari ensi kesänä 6.–8.6. Saariselällä. Kaivosseminareja on jo pitkään järjestetty eri puolilla Suomea. Nyt ensimmäistä kertaa kullankaivajien mailla. Tee mana on Lapin kullan 150-vuotinen historia ja nykypäivä. Kullan-

kaivajien intressit otetaan ohjelmassa ja osallistumisehdoissa vahvasti huomioon.

Pääosa kullankaivajista ja kullankaivun ystävästä asuu siellä, missä Suomen asutuksen painopiste muutenkin on. Haastan kullankaivajia eri puolella Suomea miettimään voisiko omalla seudulla vaikkapa yhteistyössä kivihaarakäyttäjien ja paikallisten huuhdontakilpailujen kanssa juhlistaa tavalla tai toisella tulevia juhluvuosia ja tehdä kullankaivua ja kultaa tunnetuksi.

Kävin katsomassa ruotsalaisen Saamelaisveri-elokuvan. Se kertoo Ruotsin saamelaisyhtön nöyryyttävistä kokemuksista asuntolakoulussa. Vastaavia kokemuksia on myös Suomen saamelaisilla ja lappalaisilla. Kannattaa käydä katsomassa elokuva. Suomen hallitus on asettamassa ns. totuuskomission selvittämään mahdollisia vääryyksiä historian kuluessa saamelaisalueella. Käynnissä on mielenkiintoinen keskustelu siitä, mitä ja keiden tekemiä vääryyksiä komission pitäisi käsitellä. Onpa joku esittänyt, että samalla pitäisi käsitellä myös kullankaivajille tehtyjä vääryyksiä. Kun kullankaivumme tapahtuu Saamelaisen kotiseutualueeksi nimetyllä alueella, kannattaa seurata alueen asioita muutenkin kuin kaivumontun näkökulmasta.

HANNU VIRANTO
puheenjohtaja

Skotlanti 2017

Kullanhuuhtojien maailmankaravaani pysähtyi tänä kesänä Skotlantiin, toista kertaa kautta aikojen. Edellisestä skottikisasta olikin aikaa jo 25 vuotta. Kisapaikkakuntana toimi tällä kertaa pieni Moffatin kylä, joka on kuuluisampi vuosittaisista lammasaraveistaan ja pyöräilykilpailuistaan kuin kultanhuuhdonnasta. Kylän laidalla olleen golf-kentän väki ei tiennyt kultanhuuhdonnasta mitään kuulumisia vaihdettaessa, joten marginaalilajista on kyse paikallisestikin.

Skotlannin kullankaivuhistoria on samankaltainen kuin monessa muussakin maassa. Kultaryntäys 1800-luvun lopulla, paikallisesti merkittäviä löytöjä, usean kymmenen gramman painoisia hippuja. Myöhemmin kaivu laantui ja nykyisellään se on ympäristösyistä kiellettyä monella kultarikkaalla alueella. Kansainvälisten kultakisojen ajaksi lähialueen puuroille oli erikseen haettu rajallinen määrä huuhdontalupia.

Metallinpaljastimien osalta oli melkoinen paradoksi, että kisojen pääsponsorin oli metal-

linpaljastimia valmistava Minelab, vaikka paljastimien käyttö on alueella kiellettyä. Meillekin ajankohtaisena nyanssina kerrottakoon, että paikallinen kulta on haluttua kihla / vihkisormusmateriaalia ja tämän aiheuttama suuri kysyntä nostaa hintaa ja houkuttaa luvattomaan huuhdontaan...

Kilpailuviikkoa ennen oli melkoiset rankkasateet, mikä väritti omalta osaltaan kilpailujen järjestelyjä – ja itse kilpailuja kuraisen ruskeaksi. Telttailu- ja karavaanialueeksi kaavailtu pelto lainehti vedestä ja nämä toiminnot jouduttiin siirtämään ahtaille koulujen asfalttipihoille. Itse kilpailualueen nurmikko muuttui parissa päivässä kuravelliksi, jota yritettiin torjua levittämällä olkipaaleja maahan tallotavaksi, mikä puolestaan aiheutti heinäallergiikoille ongelmia.

Kylän puutarhakaupasta loppuivat kumisaappaat ja tunnelma oli muutenkin vetinen. Jopa Suomen alkoholilainsäädäntöä tiukempi suhtautuminen julkiseen alkoholin käyttöön sai erikoisia piirteitä. Tupakointi oli sallittu vain ulkona, oluen juonti puolestaan sisällä teltassa – ihmiset seisoivat toinen jalka ja tupakkaa pitelevä käsi ulkona, toinen jalka ja olutta pitelevä käsi sisäpuolella. Virkavalta näytti tyytyväiseltä.

Kilpailujen alettua päästiin heti hämmästelemään paikallista toimintatapaa. Huuhdottava maa-aines oli tiilimurskalta näyttävää punaista savea. Muutaman kilpailuerän jälkeen allas oli punaisena. Joku keksikin nimittää ainetta tuttavallisesti Bloody Maryksi. Kilpailuhiput piti olla tuttua Lemmenjoen tavaraa, mutta jotakin kummallista niissä oli. Kävi pian ilmi että järjestäjät olivat oikein WGA:lta saadun luvan kanssa tehneet kilpailuista haasteellisempia takomalla suomalaiset kultahiput vasaralla litteiksi. Tavoitteena oli ilmeisesti estää minuuttia hipovien lopputulosten syntyminen ja siinä todellakin onnistuttiin.

Hippuja tarkastelemalla paljastui, että hippua taottaessa oli useampikin hippu saanut pitsimäisen harsoreunuksen. Ikävä kyllä litteä hippu harsomaisella reunuksella käyttäytyy vaskoolissa varsin arvaamattomasti. Perinteiset gravitaation lait eivät oikein enää toimi, vaan mukaan tulee roima annos tuuria. Jos tarkoituksena oli saada uusia nimiä palkintopallille, niin siinä onnistuttiin. Jotkut ovat varmasti asiaan tyytyväisiä, toiset ei.

Tällä kertaa kilpailujärjestäjät olivat valinneet enemmän tai vähemmän onnistuneita hupisarjoja. Suomessa on totuttu vaskaamaan ties millä lautasella, joten meitä ei erityisesti

hätkäyttänyt ”Miners mess” -sarja, jossa tyhjällä säilykepurkilla huuhdottiin kilpaa. Sen sijaan perhesarja oli mielenkiintoinen päänavaus saada kullanhuuhtonasta entistä enemmän koko perheen yhteinen harrastus. Osallistujia kilpailuihin oli melko paljon. Ilahduttavaa oli nähdä suurilukuiset joukkueet Etelä-Afrikasta ja Espanjasta, josta oli erityisesti nuoria paljon. Suomen joukkue oli enää nipin napin suurin, kauneimmasta voisi olla montaa mieltä. Yksilösarjojen maailmanmestaruuksia Suomeen tuli tällä kertaa kaksi: **Veikko Keräselle** veteraanisarjassa ja **Jouko Korhoselle** perinnevaskoolisarjassa.

PS. Entäs ne lammasravit?

Kilpailujen jälkeisenä sunnuntaina piti olla kuuluisat Moffatin lammasravit, mutta ne jouduttiin tältä vuodelta perumaan kansalaisaloitteen vuoksi. Eläinten oikeuksien puolesta taisteleva kansalaisaloite sai yli 80 000 nimeä addressiin, jolla vaadittiin kilpailujen perumista, vedoten eläinten mahdolliseen rääkkäykseen. Muodollisesti viranomaiset vaativat viime tingassa kilpailuun osallistuvien lampaiden rekisteröintiä, mitä ei tietenkään ehditty teemmään ja koko tapahtuma peruttiin. Youtubesta onneksi löytyy aiempien vuosien tunnelmia

hakusanoilla Moffat Sheep Race. Sieltä klikkaamalla pääsee nauttimaan pääkadun riehausta tunnelmasta.

Tuloksien osalta oleellisimmat:

Miesten sarja: 1. Ragnar Pau (GER), 2. Hans Stutzinger (GER), 3. Surprise Mduli(RSA), ... 9. Veikko Keränen (FIN).

Naiset: 1. Cecile Thibaud (FRA), 2. Anette Rosen (SWE), 3. Thembi Moyanga (RSA), ... 5. Pia Turunen (FIN).

Perinne: 1. Jouko Korhonen (FIN), 2. David Millar (CAN), 3. Lea Seppälä (FIN).

Veteraanit: 1. Veikko Keränen(FIN), 2. Antti Seppälä (FIN), 3. Werner Marti (SUI).

Nuoret: 1. Robin Hartman (GER), 2. Zuzanna Michalska (POL), 3. Zofie Hralova (CZE), ... 9. Aurora Lahti (FIN).

Maajoukkueet: 1. Italia, 2. Ruotsi, 3. Etelä-Afrikka.

Miestä väkevämpää vettä

– kertomus nesteistä ja nesteissä olemisesta

Puskuojan kullankaivajilla oli sade-kesänä 2016 ongelmia vesijärjestelmien kanssa. Maa kyllästyi vedestä ja pintaimetytskentät lakkasivat toimimasta. Työmaalta pääsi sameaa vettä Lemmenjokeen ja kullankaivaja joutui keskeyttämään työt useita viikkoja ympäristöluvan määräpäivää aikaisemmin.

Episodi oli kaikin puolin ikävä. Samea vesi pahoitti monen matkailijan mielen. Kielteistä julkisuutta kullankaivulle riitti yllin ja kyllin. Viranomaisten suhtautuminen kullankaivuuseen kiristyi. Edunvalvonnan kannalta oli hankalaa, kun Saamelaiskäräjien kärkimiehet levittelivät kielteisiä tietoja kaikilla mahdollisilla foorumeilla. Kullankaivaja menetti merkittävän osan koko vuoden yrittäjätulostaan jne.

Oikeastaan sana ikävä on tässä yhteydessä aika laimea sana – vähän niin kuin ruotsalaisten kirosana hemskt tai sjutton.

Ja kun kesällä 2017 asiat tuntuivat toistuvan, meinasi aivoista katketa verisuoni. Nyt ongelmana olivat pumppuvauriot. Toinen peräkkäinen sadekesä laittoi pintaimetytskentälle vettä pumppaavat pumput koville. Yksi vaurio ei olisi ollut ongelma, mutta kaksi lähes peräkkäistä rikkoutumista päästi taas harmaata vettä Lemmenjokeen.

Oliko se uudelleen kokemisen tunne nimeltään dejavu vai selavie – nimestä piittaamatta sen kuitenkin viime elokuussa koin, eikä se ollut mikään mukava tunne.

Olemme saaneet vesipäästöjäme pienenevän – arvioisin, että yhdeksänkymmenluvulta

kymmenesosaan ja tilastojen mukaan osoitusti viimeisen kymmenen vuoden aikana noin kolmannekseen. Olemme oppineet veden kierättämisen, allasrakentamisen niksit ja pintaimetytskentille pumppaamisen taidot.

Kesät välillä 2010 ja 2015 olivat vesienkäsittelemme osalta ehkä parhaita koskaan. Toiminnan aikaiset samenemiset olivat kaikkialla kurissa. Vesijärjestelmiä rakennettaessa samenmaa hieman irtosi, mutta rakentamisen aikaisilla pintaimetytspumppauksilla nekin minimoitiin mielestäni aika hyvin.

Vaikka asiat ovat kehittyneet hienosti, niin pari sateisempaa kesää osoitti, että vaikka paljon on opittu, niin paljon on vielä opittavaakin.

Vesiasioissa on niin, että useimmiten kullankaivajalla on liikaa vettä. Joskus sitä on liian vähän. Juuri koskaan sitä ei ole sopivasti. Lisäksi on opittu, että veden vähyys on pienempi ongelma kuin sen paljous. Tätä kerrattiin viime vuosina.

Kahtena viime kesänä joet olivat koko kesän tulvassa. Kahteen vuoteen ei Ivalojoessa ole näkynyt hiekkasärkkiä, vaan joki on ollut täysilevenä koko kesän.

Eihän ongelmista luontoa voi syyttää, mutta on myös niin, että jollekin tasolle vesijärjestelmä pitää mitoittaa. Tässäkin Puskun tapauksessa mitoitus oli toiminut 1990-luvun alkuvuosista lähtien. Kun laakeaan tunturi- maastoon sataa vettä ankarasti, vettä tulee joka puolelta – sitä tulee pintavaluntana ja sitä kumpuaa kaivukuoppiin, kaikkialle.

Alapuoliset vedet ovat meillä aivan kristallinkirkkaita ja niissä pienikin samenuma näkyy heti ja luontoseriffejä on joka paikka täynnä. Kullankaivajat toki ilmoittavat vesipuolen vastuuvirkamiehille aiheuttamistaan samenumista itse ja heti, mutta median nopeasta reagoinnista huolehtivat jotkut muut.

Ja mediahan on surutta rinnastanut Lemmenjoen samenumat teollisuuden päästöihin. Esitetyt huolet ja näkökulmat perustuvat haastattelussa esiin tulleisiin kommentteihin.

Merkille pantavaa, että en löytänyt netistä ketään muuta näistä asioista haastateltua Lemmenjoen alueen poromiestä, kalastajaa, matkailuyrittäjää, venekuskia, luonnon ystävää tai muuta suurta huolestujaa – aina se on ollut **Heikki Paltto**. Olisi mielenkiintoista tietää, että miksei vahingossakaan ole ketään muuta haastateltu.

Saamen radion laajassa nettiartikkelissa Heikki Paltto väittää, että Lemmenjoki on täysin pilalla. Sama viesti on kerrottu muillakin foorumeilla. Inarin paneelikeskustelussa Paltto kertoi olevansa huolissaan siitä, että kun kaikki tuo sameus saavuttaa lopulta Inarijärven, niin tuho tulee sillekin.

Onko Lemmenjoki pilalla ja Inarijärvi uhattuna?

Tottakai kullankaivajien työmailta karanneet samean veden pulssit ovat vakava asia ja meidän pitää oppia tekemään joitakin asioita paremmin. En minä sitä halua vähätellä.

Mutta ei vaikutuksia myöskään saa paistella, sillä toistaiseksi nämä vaikutukset eivät ole suuria. Kysymyksessä ei ole mikään myrkytäästö, vaan luonnon mineraaliaineksen aiheuttama samenuma, joka etenee joessa ja laimenee, kunnes sitä ei voi enää havaita.

Jos tuollainen samenuma olisi jatkuva, se vaikuttaisi joen ekologiaan. Joen tila muuttuisi, mutta ei sekään jokea tuhoaisi. Tämän kaiken ovat vesipuolen viranomaiset haastattelussa kertoneet, mutta eiväthän tosiasiat paina mitään pelkofantasioiden rinnalla.

Inarin kunnassa useimmat joet on luokiteltu tilaan erinomainen – Ivalojoki ja Lemmenjoki ovat tällaisia jokia. Muutama joki on toiseksi parhaassa luokassa ”Hyvä”. Sodankylän joista suurin osa on tässä toiseksi parhaassa luokassa.

Inarissa ei ole yhtään jokea, mikä olisi kahdessa seuraavassa luokassa, mutta meillä on yksi

Maisemoitu Puskuoja 2015. Kymmenen vuoden päästä kullankaivuvualueen maisemoimisesta saattaa Metsähallituksen kasvisuojelubiologi tarkoissa kenttätutkimuksissaan havaita eri kasvilajien valtasuhteissa eroja sitä ympäröivään maastoon verrattaessa. Ihminen, poro tai jänis ei.

joki, joka on viidennessä eli alimmassa luokassa ”Huono”. Se huono joki ei siis ole Lemmenjoki, kuten Paltto väittää, vaan se on Ivalojoen alajuoksun kautta Inarijärveen laskeva Akujoki.

Myös Akujoki sijaitsee saamelaisalueella, mutta jostakin syystä se ei ole herättänyt huolenkantajissa samanlaista tunnemyrskyä ja huolta kuin erinomaisessa kunnossa oleva Lemmenjoki.

Etelä-Suomessa lirahtaa aina välillä jotakin teollisuuskemikaalia jokeen ja kokonaisen joen kaikki elollinen kellistyy. Nämäkään joet eivät ole siitä tuhoutuneet, vaan ihmeen nopeasti punnertavat jaloilleen.

Täältä pohjoisesta löytyy kiinnostava esimerkki Pulmankijoelta, missä luontoäiti 1993 romautti jokeen savea ja silttiä, mistä kiintoainesta kulkeutui yhden kesän aikana n. 100 000 tonnia alavirtaan eli Tenoon. Siinä meni jokeen ihan samoja aineksia kuin kullankaivajilta pääsee. Vertailun vuoksi meikäläisten päästömäärät kiintoaineeksi muutettuina ovat enintään kymmeniä kiloja.

No miten kävi Pulmankijoen ja Tenon lohien? Eihän niiden mitenkään siinä käynyt.

Inarijärven tilaa on monitoroitu poikkeuksellisen perusteellisesti. Mineraaliainesta irtoaa säännöstelyn vaikutuksesta rannoilta, joet kuljettavat luonnostaan valtavia määriä mineraaliainesta järveen, mitä sitten on kaikenlainen mm. metsätalouden aiheuttama maankäsittely lisännyt.

Saasteita tulee myös ilmojen kautta. Sen sijaan asumisen ja maatalouden aiheuttama hajakuorma on pienentynyt. Kullankaivun kokonaisvaikutus Inarijärveen on 0,01–0,000001 prosenttia ihmisen aiheuttamasta kokonaisvaikutuksesta. Ensimmäisen luvun muotoilin Suomen Ympäristökeskuksen julkaisusta ja jälkimmäisen keksin itse. Mutta tuolle välille se todellisuudessa asettuu, siis kauas mitattavan ja selvitetävän rajan pienemmälle puolelle.

Kukaan vesiasioista mitään ymmärtävä ei voi tosissaan väittää, että kullankaivulla olisi

jotakin todellista vaikutusta Inarijärven vesitiilaan tai sen kalastoon. Tätä asiaa muuten **Satu Hassi** kysyi taannoin eduskunnan ympäristövaliokunnan kuulemisessa ja siihen ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikön päällikkö **Eira Luokkanen** vastasi, että ei ole vaikutusta – niin kuin ei olekaan.

Tässä jokiin ja Inarijärveen liittyvässä huolehtimisessa on se erikoinen piirre, että kyseiset vesistöthän ovat erinomaisessa kunnossa ja niiden tila on jopa parantunut. Jos jotakin ongelmia olisi, voisin huolen ja syyttelyn jopa ymmärtää.

Parodiahorisontti pakenee tässä maailmassa yhä kauemmas ja leikin laskeminen on vaarallista, mutta kerron silti.

Viime yönä koin sydämessäni tuskaa, kun unessa näin Lemmenjoen luokitusta laskettavan. Syynä eivät olleet kullankaivajien samenemat, vaan joen yläjuoksun ruoppaaminen veneliikennettä varten. Ekologista tilaa mitattaessa oli lisäksi todettu jokiveneiden irrottavan rannoilta maa-ainesta vuosittain paljon enemmän kuin mitä kullankaivajat sinne samenevaa koskaan ovat päästäneet.

Pelkään, että tulevana yönä näen vielä ikävämpää unta porotalouden tuottamasta ekologisesta katastrofista – loppuun kalutun tunturin, ruokintarehun mukanaan tuomat terhakkaat vieraslajit, tapetut pedot ja helikopterit pörräämässä syksyisin.

Ehkä unessa paljastuu salainen minäni: ahmanpennut, harrinpoikaset, nälkiintyneet poronvasat, neidonkengät ja känsäorvakat, olkaa huolta vailla – minuihin voitte turvata.

19.10.2017, alemmalla Mulkkujärvellä lokaan räntäsateessa

ANTTI PERONIUS

Seuraavan päivän ps.

En nähnyt porotalousunia, vaan näin painajaista siitä, miten konjakkipullot kinostavat pahasti nurkkiin, kun viina ei enää juuri maistu. Naapurin Hessun mielestä juuri se on pahista enneunista se kaikkein pahin.

Lapin Kullankaivajain Liitto ry:n laivaseminaari 2018

Viking Line M/S Mariellalla Katajanokan terminaalista
Tukholmaan ja takaisin

Kultaristeily

9.–11.2.2018

PÄÄTEEMA:

150 vuotta Lapin kullan löytymisestä

Mitä jos kokoonnuttaisiin muistelemaan menneitä ja suunnittelemaan tulevia? Paljon on nimittäin kiinnostavia asioita 150 vuoden aikana ehtinyt tapahtua. Perjantaina muistellaan ja lauantaina suunnitellaan; ihmetellään kullan arvoa ja nykymaailman koukeroita, iloitaan vastapuolen tunaroinneista ja nauretaan lempeästi omille mokille – ehkä myös jotakin uutta koetetaan vähän oppia. Mielenkiintoisia puheenvuoroja ja teräviä välikommentteja on tiedossa.

Tervetuloa mukaan.

Seminaarin puheenjohtaja Antti Peronius

ILMOITTAUTUMISET:

Heli Rapakko heli.rapakko@gmail.com tai
040 593 5337 viimeistään 22.12.2017 mennessä. Ilmoittautumisesi yhteydessä kerro nimesi, syntymäaikasi, mahdoll. LKL:n jäsennumero, hyttiluokka, sekä kansalaisuus. Perjantai-iltapäiväseminaariin tulee myös ilmoittautua.

Hinnat / henkilö
jäsen / ei-jäsen

125 / 135	A 4:n hengen hytissä
133 / 143	A 3:n hengen hytissä
150 / 160	A 2:n hengen hytissä
200 / 210	A 1:n hengen hytissä

Hinta sisältää risteilyn valitussa hyttiluokassa sekä seminaariohjelman mukaiset tarjoilut (2 x Viking Buffet -illallinen vakioruokajuomineen, 2 x meriaamianen, kokouskahvit ja hedelmiä).

Perjantaina iltapäiväseminaari risteilyyn osallistuvalle: 5 e/henkilö. Muut LKL:n, SJHY:n, Geologisen seuran jäsenet: 10 e/henkilö. Ulkopuoliset: 20 e/henkilö.

Maksut LKL:n tilille FI95 1201 3000 1135 62 viimeistään 22.12.2017. Maksuun tarvittavan viitenumeron saatte ilmoittautumisen yhteydessä Heltä.

OHJELMAA TÄYDENNETÄÄN !!!

Sertifioidun Lapin kullan hanke etenee

Vuodenvaihteessa aloitettu hanke Lapin huuhtontakullan sertifioimiseksi eteni kevään ja kesän aikana mukavin tuloksin.

Hankkeen ohjausryhmän keväisellä vierailulla Saksassa Schiefer & Co:n luona seurasimme Lapin kullan jatkojalostusta kultaseppien käyttöön soveltuviksi tuotteiksi sekä identifiointia, jolla jokainen kultaerä pystytään aukottomasti todentamaan Lapin huuhtontakullaksi. Kullan tarkan alkuperän selvittäminen, sekä todentaminen on lopputuotteelle ensiarvoisen tärkeä ja arvostusta luova tekijä, kuten myös koko Sertifioidun tuotantoketjun läpinäkyvyys,

alkutuottajalta aina valistuneille ja ympäristötietoisille loppuasiakkaille asti, jotka osaavat vaatia ekologista ja eettistä kultatuotetta.

Vierailu avasi myös ohjausryhmän silmiä hahmottamaan kokonaisuutta, sekä Lapin kullon mahdollisuuksia luksustuotteeksi, johon sillä mahdollisuus on. Tuotantotilat sekä osaaaminen uuden kultatuotteen luomiseksi Saksassa vakuuttivat ohjausryhmän uudenlaisen brändin luomiseksi Sertifioidun Lapin huuhtontakullan ympärillä olevista mahdollisuuksista.

Kesä–heinäkuun vaihteessa ohjausryhmä vieraili Lemmenjoen kaivajien luona Pihlajamäessä, esitellen hanketta suoraan kaivajille. Vastaanotto oli innostunutta ja kullankaivajat

*Schiefer & Co:n
omistaja Reinhard
Bochem esittelee
tuotantotiloja
ohjausryhmälle.*

Reinhard Bochém tutustumassa Lemmenjoen kullankaivajiin.

Sertifioitu Lapin kulta -hankkeen keskeiset henkilöt Kasper von Wuthenau Tankavaarasta ja Reinhard Bochém Schiefer & Co:sta esittelemässä hankkeijatusta kullankaivajille Pihlajamäessä Lemmenjoella.

ottivat asian hyvin vastaan. Verkostoon tullut kultamäärä nousi yli odotusten useaan kiloon ja pohja Sertifioidulle Lapin kullalle on luotu yhdessä kesässä. Tästä kuuluu suuri kiitos kaikille hankkeessa toimineille tahoille sekä erityisesti Lapin kullankaivajille, jotka oivalsivat hankkeen mahdollisuudet koko kullankaivu-

kulttuurin ylläpitämiseen sekä toimintaedellytysten jatkumiseen. Sertifioinnin pelisäännöt ovat työn alla ja valmistuvat piakkoin

Kesän aikana hanketta kohtaan syntynyt laajempi kiinnostus on ollut innostavaa ja jatkohanketta, joka keskittyy kultaseppäverkoston laajentamiseen sekä markkinointiin, suunnitellaan aloitettavaksi vuoden 2018 aikana.

Elo-syyskuun vaihteessa saksalaiset kultasepät tekivät vastavierailun Tankavaaraan, tutustuen Mäklärän valtausalueisiin sekä AuRum-valtaukseen, jossa järjestettiin myös lehdistötilaisuus. Valtausvierailun aikana kultasepät tutustuivat käytännössä lapiokaivun perusteisiin ja kullan erottelamiseen maaperästä. Hikeä ja ponnisteluja se käytännön kokemuksena hie-
man vaati, mikä oli omiaan avaamaan myös kullan jatkojalostaja-osapuolten tietoisuutta omaa markkinointiaan ajatellen, sekä sen mahdollisuuksista matkailutuotteeksi.

Syksyn Kultasymposiumin kantavana teemana Tankavaaran Kultamuseolla oli kestävän kehityksen ja eettisen kullan tuotantotapa. Sen

Kultasepät tutustumassa lapiokaivuvaltaukseen Mäklärässä.

Team Deadwood ry:n puheenjohtaja Marko Touru esittelemässä sertifioitua lapinkullan hanketta Kultasymposiumissa.

puitteissa käsiteltiin mielenkiintoisia näkökulmia ja kuunneltiin puheenvuoroja laajalla skaalalla koko Lapin kullantuotannosta, elämäntavasta sekä kulttuurista, jonka perinteet täyttävät ensi vuonna jo 150 vuotta ja jonka jatkuvuutta haluaa koko kenttä olla tukemassa.

Team Deadwood ry toivottaa kaikille kul-

lankaivajille, yhteistyökumppaneille, tukijoille ja asiasta innostuneille tahoille oikein mukavaa talvea ja sen poltteen säilymistä ensi kevääseen, jota jäämme uuden kauden osalta jälleen kaipaamaan.

PS: Nähdään Lapin Kullankaivajainliiton risteilyllä helmikuussa.

MARKO TOURU

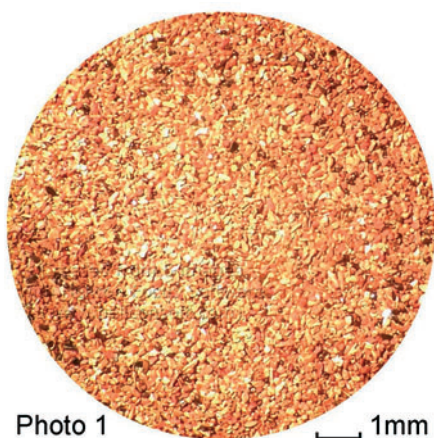
Team Deadwood ry:n
hallituksen puheenjohtaja
SEKÄ MUUT PUUHAAJAT

Team Deadwood ry:n hallinnoimaa hanketta rahoittaa Leader – Pohjoisin Lappi sekä Euroopan Maaseudun kehittämisrahasto. Ohjausryhmässä mukana ovat Tankavaaran Kultakylä, Taigakoru, Paarma Design sekä Sodankylän kunta.

Asiantuntijatahoja edustavat Lapin Kullankaivajainliitto, Schiefer & Co sekä Kelokoru Tmi: Kasper Von Wuthenau

Uudet teknologiat – voitto ajassa ja tuotossa

Hienofraktio-upan (<0,5 mm) loppukäsittely perinteisellä metodilla vaati paljon aikaa ja työtä. Siitä huolimatta kullan saanto tällaisesta upahiekasta on hyvin vähäinen – keskimäärin 15–20 wt%, ja vain hyvin onnistuneissa ja harvinaisissa tapauksissa jopa 40 wt%. Täten perinteiset upan käsittelytavat pitää vaihtaa menetelmiin, joiden perusteina ovat uudet teknologiat ja Hi-Tech -laitteisto. Näin nostat kullan saantoa ja säästät työaikaa.

Vuonna 2017 testattiin kolmella upanäytteellä eri kaivupaikoista uusi hydrogravitaatioon perustuva upan prosessointimenetelmä. Menetelmä perustuu «ppm-mineralogy»©-teknologiaan, joka käyttää «Makharay 3»© (NATI Research Oy)-laitteistoa. Laitteisto rikastaa hyvin painavia mineraaleja minimihäviöllä.

Testit osoittivat, että uudella menetelmällä voidaan erottaa vähintään 60 wt% vapaata kultaa rikastukseen. Laitteiston kapasiteetti on noin 1 litra tunnissa. Se on korkeampi kuin käsin käsiteltäessä. Kullan lisäksi rikastuksessa saadaan muita mineraaleja, joiden pitoisuus on keskimäärin 8 wt%, ja enintään 15 wt%.

Verrattaessa perinteisen työtavan tuloksia uuden menetelmän tuloksiin voidaan tehdä seuraavat päätelmät:

- Uudella menetelmällä ja laitteistolla erotetun kullan määrä on huomattavasti suurempi, vähintään kaksikertainen;
- Kenttätyössä ei kannata tuhlaa resursseja hienokullan loppuhuuhtontaan perinteisillä menetelmillä silloin kun näitä resursseja voidaan suunnata pääammin käsittelyyn;
- Maa-aineksen peruskäsittelyn yhteydessä kannattaa kerätä mustaa ja harmaata upaa, ja toimittaa se jälkikäteen irtokullan lopulliseen rikastamiseen uudella menetelmällä ja tehokkaalla laitteistolla.

Ostamme mustaa ja harmaata upaa.

LKL:n jäsen, Oleg Knauf, oleg.knauf@gmail.com 044 209 2056
Sergei Sidorenko, sergei.sidorenko@studiumH.fi 044 235 2813

“

Mistä sie oot pois, kullankaivaja?

Liiton edustajat kävivät keväällä tervehtimässä Inarin kunnan uutta kunnanjohtajaa, Toni K. Lainetta. Vasitella rullasin jäsenrekisteristä uudelle kunnanjohtajalle mutusteltavaksi sellaistaakin tarpeetonta tietoa kuin kullankaivajien väestöjakauma maakunnittain tarkasteltuna – eli mistä sie oot pois lappilaisittain sanottuna.

Edellisen kerran vastaava kattava tarkastelu tehtiin Prospäkkäriin 3/2001. Silloin jäseniä oli 1521. Nyt Lapin Kullankaivajain Liitossa on 4081 jäsentä, parillekymmenelle henkilölle näistä ei ole saatu postia toimitettua perille.

Osoitetietojen perusteella Lapin kullankaivajia on Hangosta Nuorgamiin ja satakunta ulkomailla. Näistä 66 Ruotsissa, loput mm. Norjassa, Eestissä, Hollannissa, Saksassa, Espanjassa, Unkarissa ja Yhdysvalloissa. Hämmästyttävän paljon muissa kulttuureissakin näytetään käytettävän suomalaisia etu- ja sukunimiä.

Kautta Lapin modernin kultaryntäyksen historian on ollut erotettavissa muutamia vahvoja alueellisia kullankaivajapopulaatioita. Perinteisesti nämä ovat olleet Lapissa, Oulunseudulla, Pohjanmaalla, Pirkanmaalla ja pääkaupunkiseudulla. Niin nytkin.

Varmaankin näiden elinvoimaisten keskittymien syntymiseen ovat aikanaan vaikuttaneet muutamat sitkeät pioneeriyksilöt, jotka ovat kotiseudullaan avoimesti levittäneet kullankaivun ilosanomaa ja saaneet valtaukselleen sukulaisia, työkavereita ja tuttujen entisten elämän-

kumppanien uusia sydänystäviä etc. kokeilemaan kullankaivua. Osa näistä on löytänyt oman paikkansa kullankaivajayhteisössä ja vienyt viestikapulaa taas eteenpäin.

Valtakunnanhallinnon poliittisiin päätöksiin sen kummemmin kantaa ottamatta voitodeta keskittämispoliitiikan ja äärialueiden palveluiden näivettämisen näkyvän myös liiton jäsenrekisterissä. Jokaisen jäsenpostituksen jälkeen Postin tiedotuspalvelu toimittaa jäsenrekisterin ylläpitoa varten satakunta maksullista kullankaivajan osoitteenmuutosta (pst: jos muuton varmistuttua laitate saman tiedon liiton sähköpostiin info@kullankaivajat.fi, ei meidän kummankaan tarvitse maksaa siitä mitään).

Itse tietenkin uskon kesän kultasaaliilla vaurastuneen kullankaivajan aina muuttavan parempien kalavesien ja nautintaoikeuksien ääreen, lyhyemmän ajomatkan päähän kulta-mailta, mutta kyllä suuri pohjaimu valitettavasti todistaa päinvastaista. Tietenkin asia on tulkittavissa myös niinkin päin, että olosuhteiden pakosta talous- ja väestökeskittymiin pakkaavat ihmiset löytävät harmaan arkielämän vastapainoksi hienon harrastuksen kullankaivusta luonnon keskellä. Näinhän se tietenkin onkin.

Vuonna 2001 ykkönen oli Pohjanmaa(t) (301) ja toiseksi eniten kullankaivajia asui Lapissa (268). Pirkanmaa (247) sijoittui kolmanneksi, niukasti pääkaupunkiseudun ja muun Uudenmaan (245) ohittaen. Nyt ykkössiijan otti Pohjois-Pohjanmaa (582), jossa selkeänä

ykkösnyrkkinä on teknologiateollisuuden keskittymä Oulu (315).

Oulu on kultamailta palattaessa merkki suuresta maailmasta; siellä ensimmäisen kerran näkyy polliisi ja haisee meri. Lapin kultahistorian aikana moni kullankaivaja on siellä näkynyt ja kuulunut tyhjentäessään kultapulonsa. Ehkä sen vuoksi pohjoispohjanmaalaiset ovat olleet yliherkkiä saamaan tartunnan kultakuumeeseen.

Oululaislapsista varttuu pitkäkätisiä aikuisia – kokeiksi kelvottomia, mutta synnynnäisiä mestarivaskaajia. Vanhemmat nostavat heitä käsistä ilmaan ja sanovat (pohjoiseen): ”Katso lapseni, tuolla on kultamaat”. Ja (etelään): ”Katso lapseni, tuolla on / off Nokia”. Perämerenkaaren poikkeuksellisen potentiaaliset prospekärit ovat loistaneet myös maailman kullanhuhdontakisoissa.

Pohjois-Pohjanmaalta on lähtöisin harvinaisen suuri joukko Lapin kultahistorian nimimiehistä ja -naisista. Kultahistorian kano-nisoimia kullankaivajia maakunnasta: mm. **Jakob Ervast, Nils Lepistö, Heikki Kokko, Jaakko Isola, Niilo Raumala.**

Toiseksi on noussut Uusimaa (541). Kehä-III sisäpuolella – tai missä se kehäkolmonen nyt kulkeekaan, mutta Helsinki–Espoo–Vantaa -bermudankolmiota sillä tässä tarkoittaan – asuu 358 jäsentä. Näistä moni on varmaan-kin työn tai muiden juttujen perässä muuttanut, entinen pohjoisen ihminen.

Pääkaupunkiseutu on Zetorin Kullanhuuhtojen ydinaluetta, ja arvatenkin zetorilaiset ovat vaskauttaneet monta uutta jäsentä liitonkin riveihin. Kultahistorian kullankaivajia: **Kullervo Korhonen, Janssonin** sisarukset, **Charles Hill.**

Hoppee on häppee, mutta Bronssi voite-taan. Lappi (470) on tippunut kolmannelle sijalle, vaikka tässä reilussa viidessätoista vuodessa lappilaisten kullankaivajien määrä onkin lähes tuplaantunut. Inari–Utsjoki + Lapin paliskun-

nan alue Sodankylän puolella 142. Tämä laa-jennettu aluerajaus tarkoittaa käytännössä Lapin kullankaivun aktiivista kaivualuetta. Vielä vuonna 1967 yli puolet liiton jäsenistöstä (45) asui Inarissa (25). Kultahistorian kullankaiva-jia: **Ranttilat, Jomppaset, Peltovuomat, Hirvasvuopiot, Kangasniemet, Kiviniemet, Rui-kat.**

Loput maakunnat luettelomaisesti: Pirkan-maa (366), kultahistorian kullankaivajia: **Vik-tor Koivula, Unto Koivunen, Yrjö Korho-nen.** Varsinais-Suomi (236), Keski-Suomi (235), Etelä-Pohjanmaa (195), kultahistorian kullankaivajia: **Kolehmaiset, Aulis Kajanto** (synt. Viipuri). Pohjois-Savo (188), kultahis-torian kullankaivajia: **Frans Björklund, O.V. Itkonen.** Kanta-Häme (186). Satakunta (147), kultahistorian kullankaivajia: **Heikki Pihlaja-mäki.** Etelä-Savo (137), kultahistorian kullankaivajia: **Ville Keurulainen.** Päijät-Häme (136). Kymenlaakso (129), kultahistorian kul-lankaivajia: **Pelle Kankainen.** Pohjois-Karjala (129), kultahistorian kullankaivajia: **Heikki Kivekäs.** Pohjanmaa (97). Kainuu (88). Ete-lä-Karjala (70).

Ahvenanmaallakin muuten asustelelee kaksi kullankaivajaa. Edellisen kerran Lapin kullankaivajien levinneisyyskarttaa tarkasteltaessa, vuonna 2001, ainoa kullankaivaja Ahvenanmaalta oli juuri pahoitellen ilmoittanut ero-avansa Lapin Kullankaivajain Liitosta. Selityk-seksi hän kertoi saaneensa liiton jäsenyyden pilaksi tarkoitettuna kavereiltaan 50-vuotissynty-mäpäivälahjaksi, eikä ollut ymmärtänyt, että jäsenyyden myötä hän joutuisi myös maksa-maan yhdistyksen jäsenmaksun.

Kaikista maakunnista löytyy kullankaiva-jia, ja varmaan ihan historiankirjoihin itsensä kaivaneitakin. Aikapulan ja toisaalta tässä lis-tauksessa historiallisen aikajanan rajauksen ongelmallisuuden vuoksi luettelo maakuntien historiallisesti mainittavista kullankaivajista jäi valitettavasti epätäydelliseksi.

Pehmeä lasku vähän töksähti – entisten vapaaajäsenten jäsenmaksu

Liiton vuosikokouksessa 26.3. 2016 muutettiin yhdistyksen sääntöjä. Sääntömuutoksen yhteydessä mm. poistettiin jäsenmaksuvuotta edellisestä vuonna 65 vuotta täyttäneiden varsinaisten jäsenten mahdollisuus hakeutua jäsenmaksuista vapautetuiksi eli ns. vapaaajaseksiksi.

Sääntömuutos vahvistettiin ylimääräisessä kokouksessa 28.7.2016. Eliniän odotuksen ja jäsenistön keski-ikä nostua katsottiin tarkoituksenmukaiseksi saattaa jäsenistö jäsenmaksujen suhteen yhdenvertaiseen asemaan.

Aikanaan ensimmäisten rekisteröityjen sääntöjen mukaisesti jäsenmaksusta olivat vapautettuja kunniajäsenet ja kansaneläkeiän saavuttaneet tai työkykynsä menettäneet varsinaiset jäsenet. Kriteerit varsinaiseksi jäseneksi hyväksymisessä olivat tiukat ja varsinaisten jäsenten määrä pyöri kymmenissä, vapaaajäsenten sormissa tai käsissä. Sittenmin vuoden 1994 sääntömuutoksen yhteydessä kansaneläkeikä tai työkyvyn menettäminen pyörästettiin likiarvoksi 65 vuotta täyttäneet. Vuonna 2006 tätä tarkennettiin lisäyksellä ”edellisvuonna 65 vuotta täyttäneet varsinaiset jäsenet”.

Moni vapaaajaseenyteen periaatteessa oikeutettu varsinainen jäsen ei sitä vuosien varrella ole koskaan hakenut, koska on halunnut tukea liiton toimintaa jäsenmaksun maksamalla. Moni – ihan oikeutetusti – haki tai ilmoittautui.

Vuosikokous 2016 ei ottanut kantaa siihen, miten jatkossa toimitaan entisten vapaaajäsenten kanssa. Myöskään liiton hallituksessa asiasta ei tullut yksiselitteistä päätöstä. Sääntömuutoksesta oli tiedotettu useaan kertaan jäsenlehdessä, ja kun mitään murinoita ei tästä

pykälästä toimistolle kuulunut, uskottiin kaikkien pikku totuttelun jälkeen oppivan helposti uusiin rutiineihin jäsenmaksun osalta.

Niinpä jäsenmaksulappujen 2017 postituksen yhteydessä postitettiin myös kaikille entisille vapaaajaseksille 25 euron jäsenmaksulappu vapaaajaseks-täppä jäsenrekisterissä säilyttään. Luotettiin pehmeän laskun voimaan.

Osa oli lukenut sääntömuutospäätöksen perustelut ja maksoi tunnollisesti. Osa ei ollut lukenut ja tyrmistyi. Osa oli lukenut perustelut, mutta oli periaatteessa voimakkaasti päätöstä vastaan. Puhelin soi ja sähköposti kilisi. Epäiltiin liiton hallitusta jopa kiky-tyyppisestä ratkaisusta.

Saatujen kommenttien perustella kyse ei niinkään ole 25 eurosta, vaan periaatteesta. Vapaaajaseenyys koetaan saavutettuna etuna, jonka poistamista voimakkaasti arvosteltiin. Kielämättä retroaktiiviset eli taannehtivat säädökset ovat länsimaisten oikeusperiaatteiden ja sivistysvaltion vastaisia. Miettikääpä tilannetta, että jollekin kullankaivajalle olisi myönnetty taloudellisesti hyödynnettävän huuhdontakultaesiintymän hyödyntämistä varten kaivosoikeus esiintymään, ja tämä oikeus jälkikäteen lainmuutoksella rauetettaisiin. Aivan absurdi tilanne.

Liiton hallitus pahoittelee epäselvää jäsenmaksupäätöstä, ja esittää, että entiset vapaaajaset maksavat sopivaksi katsomansa ”kannatusjäsenmaksun” mm. jäsenlehden toimitus- ja postituskulujen kattamiseksi. Vapaaajaseksiä ei yhdistyksen sääntöjen mukaisesti ole, mutta ketään vanhaa veteraania ei katsota yhdistyksestä eronneeksi, vaikka pehmeä lasku vähän kestäisikin.

RAHASTONHOITAJA

Kultaa Lapista vuodesta 1868 – Lapin kullankaivun 150-vuotisjuhlakalenteri 2018

Lapin kultamailla eletään kiihkeästi uutta aikakautta, kuten monesti ennenkin 150-vuotisen kultahistorian aikana. Uusi sukupolvi entisen kaltaisine unelmineen etsii kullan emäkalliota. Kultaa löytyy, on löytynyt emäkalliokin.

Unelman eteen on tullut uudenlaisia vastuksia. Ne eivät enää ole niinkään luonnonvoimia tai elämisen perusongelmia. Yhteiskunta viranomaisineen, paperisotineen, rajoituksineen, kielteisine asenteineen on vastustajana peruskalliotakin lujempi.

Tämä kalenteri kertoo tarinaa Lapin kullankaivun historiasta.

Se on tarina unista ja unelmista, loppumattomasta uskosta parempaan huomiseen, onnen hetkistä, pettymyksistä, merkillisistä ja erikoisista ihmiskohtaloista, kullatuista toivon siemenistä ja aarteesta sateenkaaren alla.

**Kultaa Lapista vuodesta 1868 –
Lapin kullankaivun 150-vuotisjuhlakalenteri 2018**

15 euroa (+ lähetyskulut)

Tilaukset:

Puh. 0400 836 500 (mielellään tekstiviestinä)

info@kullankaivajat.fi

Lapin Kullankaivajain Liitto ry

PL 86

99871 INARI

www.kullankaivajat.fi

Samoilla postikuluilla Kultaa Lapista 1868–2018
-rintamerkki yhteishintaan 20 euroa (+ lähetyskulut)

**TILAA JO NYT,
kalenteri ilmestyy joulukuussa!**

Oikein ruma hippu, hieno hippu

Kaivukesä 2017 oli taas oikein ruma ja sateinen. Heinäkuussakin lapioitiin ja kauhoitiin kaivoksilla karvalursa päässä parhaimmillaan 1,5 plusasteessa skitsofreenisen luoteistuulen paiskoessa vaakasuorassa vettä naamaan ja niskaan suoraan Jää- tai Norjanmereltä. Lähinnä hiukan tulokulmaa muuttaen ja vesitase-ongelmia kaivajille aiheuttaen.

Elokuun puolivälissä taivas nousi sen verran, että paskahuusiin osasi muutenkin kuin käsikopelolla ja pohjaveden lievä pinnanlasku mahdollisti taas kiertovesial-

taiden käytön. Lemmenjoella nousi todellinen rytinä maasta, eikä ilmasta. Tunturin toiselta puolen tuli ammatilliseen näkemykseensä tyytyväisen oloisia kullankaivajia. Oli auennut Seppo J. Partasen kultamaita päivittävän sivuston www.kultahippu.fi mukaisesti kaikkien aikojen hippukesä kultailla.

Ylä-Miessin yleisissä ja yhtäläisissä hippujuhliissa kaikkien lumoavan kauniiden hippujen keskeltä pisti silmään Mika Telilän ja Pekka Postilan, Kari ja Sirkka Merenluodon kaivospiiriltä YYA-apuna

ylöskaivama 93-grammainen EiOo-hippu.

Se on niin ruma, että se on jopa kaunis.

Hippu olisi pärjännyt jopa 90-luvun Pekanpäivien Maailman Rumin Hippu -kisoissa, mutta sen todellinen kauneus on sisäistä. Sehän on ilmiselvästi lievästi pyöriskellyt lohkelma emäkalliosta. Sen verran minäkin geologeja liiton seminaaristeilyillä kätelleenä näen.

Kaivukauden 2017 huimista tuloksista tarkemmin seuraavassa Prospäkkärissä 4/2017.

Merkkipäivät

Karkeakultaiset onnittelut kullankaivajille!

LKL ry

75 v. 3.5. Teuvo Kettunen, Jongunjoki
70 v. 31.10. Mikko Närhi, Lumijoki

60 v. 22.11. Risto Rantala, Oitti
55 v. 1.11. Jouni Timonen, Vuorela

VENEKULJETUKSET LEMMENJOELLA

Tavarakuljetukset kulta-alueelle

Veikko Jomppanen

0400 137 090

Polttopuuta metrisenä halkona.
Kysy myös poronlihaa

Liiton Pikkujouluku

Täältä se kaikki alkoi: Lapin Kullankaivajain Liiton pikkujouluperinne Inarin Matkailumajalla vuonna 1967.

Kutsumme kaikki kullankaivajat perinteisistä perinteisimpiin Lapin Kullankaivajain Liiton Pikkujouluihin, 80-vuotista taivaltaan tänä vuonna juhliwaan, legendaariseen Inarin Kultahoviin lauantaina 2.12.2017 alkaen kello 19.00.

Tarjolla Kultahovin runsas ja uhkea Joulupöytä kinkkuineen hintaan 37,50 € /hlö.

Päivällä mahdollisuus harrastaa omatoimisesti paikallisia aktiviteetteja tai esim. käydä Saamelaimuseo Siidassa ihastelemassa inarilaisen **Tytti Bräysyn** käsin valmistettuja koruja sekä niistä luonnossa otetuista kuvista koottua näyttelyä *Northbound – tänne syntynyt*. Tytti Bräysy kaivaa kultaa Lemmenjoella ja käyttää kultahippuja osana korujaan.

Mikäli ennakoilmoittautumisia tulee riittävästi, järjestämme Kylmän Veden vaskauskisat Juutuajoen törmällä.

Tervetuloa inspiroitumaan alkavasta kaamoksesta ja tapaamaan kultavärtejä Inarin kirkonkylään!

Hotelli Inarin Kultahovin majoitustarjoukset kullankaivajille:

Perinnehotellissa:

Yhden hengen huone 86 eur

Kahden hengen huone 100 eur

Koskihotellissa:

Yhden hengen huone 105 eur

Kahden hengen huone 130 eur

Hinnat sisältävät aamiaisen

Huone- ja pöytävaraukset suoraan Hotelli Kultahovista:

inarin.kultahovi@co.inet.fi puh: (016) 511 7100.

Ennakoilmoittautumiset Kylmän Veden vaskauskisoihin: info@kullankaivajat.fi

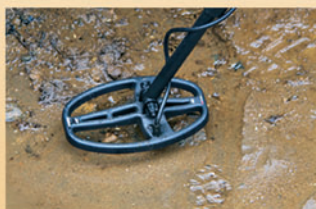
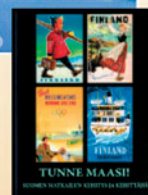
.5362

Posti Green

Lapin kultaa

tarinoina ja hippuina

KIRJAPAKETTI LAHJAKSI alk. 10 € / 4 kirjaa
Varastosiivous – tee löytöjä

METALLINPALJASTIMET harrastukseen ja hyötykäyttöön
Kullanetsintä, aarteet, historialliset esineet
kadonneet avaimet ja korut, koneiden sekä laitteiden irronneet
osat maa- ja metsätaloudessa
Garrett ATGOLD ja Minelab X-Terra 705. Garrett ACE

VASKOOLIT, metalli, muovi – pienet ja isot alkaen 25 cm
– Klondike, Estwing, Keene, Garrett, Jobe, Scurry
RÄNNIT JA RIHLAT
– alumiinirännit, spagettimatot, letkut, imurit

Jälleenmyyjämme Lapissa: Kaunispään Huippu, Kuukkeli, Savottakahvila,
Kutturantien Kultakioski, Kiehin, Siida

Tilaukset nettikaupasta
www.hipputeos.fi

Lappikirjat, kullankaivuvälineet, kultahiput

Hipputeos Oy varastomyymä Kivenhakkaajantie 3, Kerava, soita 040 5454833

KATSO: Suomen suurimmat kultahiput sekä tarinoita kultamailta
www.kultahippu.fi